

Rådsmötet 12 maj 2025 – förhandlingen, resultatet och vägen framåt?

SUHF:s webinarium för lärosätenas ansvariga för kvalitetssäkring av utbildning och för strategisk internationalisering fredagen 23 maj 2025, kl. 9:00-10:30.

Regeringskansliets representanter Robin Moberg och Jonas Brynhildsen har i detta dokument skrivit svar på de frågor som skrevs under webinariet av deltagare från lärosätena. Ett svar är skrivet under respektive fråga med kursiv stil.

Q&A - Frågor och svar från Regeringskansliet

K.M. Lunds universitet 09:41 AM

Jag skulle gärna höra vilka de andra skeptiska länderna var under förhandlingarna.

Olika medlemsstater hade olika ingångar utifrån olika infallsvinklar. Till exempel ansåg vissa medlemsstater att förslagen skulle kunna styra utbildningarnas innehåll, andra såg problem med kriterierna för en europeisk examensmärkning. Det fanns fler än Sverige som var tveksamma till behovet av en europeisk examen och en särskild ram för kvalitetssäkring av Europauniversitet.

S.I. Chalmers 09:41 AM

Hur upplever ni att svenska röster och ståndpunkter mottas i diskussionerna och utvecklingen av en potentiell europeisk examen? Specifikt: inför policy lab engagemanget – hur ska svenska lärosäten förbereda sig inför ett eventuellt engagemang, så att man effektivt kan dela ståndpunkter som tas emot av andra?

S.I. Chalmers 09:43 AM

(i ovan fråga: Europeisk examen/Europeisk examensmärkning)

De svenska ståndpunkterna har tagit emot väl av andra medlemsstater och Sverige har varit framgångsrika i förhandlingen. Utbildningsdepartementet är mån om att tillvarata de väl utarbetade samarbetskanaler som finns med svenska intressenter för att säkerställa att svenska intressen får maximalt genomslag i arbetet med både examensmärkningen och en eventuell europeisk examen i policylabben. Departementet tar gärna emot synpunkter och avser att föra dialog med lärosätena, SUHF, SFS, SULF och andra berörda myndigheter i dessa frågor.

J.J. Uppsala universitet 09:45 AM

Kopplat till Susannes fråga ovan: Vad tror ni policylabben kommer göra mer konkret? Hur förväntar ni er att det arbetet kommer utveckla sig? Output?

Policylabbet kommer att bestå av medlemmar i WG HE, arbetsgruppen för högre utbildning inom det europeiska utbildningsområdet. Policylabbet ska i ett första skede ta fram ramar, metoder och riktlinjer för utfärdandet av examensmärkningen, inbegripet kontroller för hur väl kriterierna för märkningen är uppfylld. Därefter ska labbet göra en utvärdering av hur införandet av märkningen gått, parallellt med en genomförbarhetsstudie av en europeisk examen. Exakt hur det kommer att utveckla sig och vilken output arbetet kommer att resultera i är för tidigt att säga.

K.K. KTH 09:45 AM

Har det förts diskussioner om skillnad/konsekvenser för de länder som har ackreditering på programnivå (Spanien, Portugal, mfl) jämfört med ackreditering på examensnivå (Sverige, Finland mfl.)?

Det är en aspekt som har diskuterats och som återspeglas i hur dokumentet formulerar sig kring ackreditering.

A.K.Ö Stockholms universitet 09:50 AM

Kanske en detaljfråga:

Sverige har framhållit att Bolognaprocessen fungerar väl och ska värnas. Har de andra medlemsländerna delat den uppfattningen? Om inte, har de utvecklat varför och på vilket sätt ED(L) skulle göra skillnad?

Sverige har inte varit ensamt om att lyfta fram Bolognaprocessens värde. Bolognaprocessen vikt för samarbete inom högre utbildning i Europa återspeglas av rådsdokumentens innehåll.

A-K.B. Stockholms universitet 09:51 AM

Kvalitetsramverket för EUI ska utvärderas för att minska administrativ börda och ge mervärde. Kan ni utveckla detta. Har det sagts något om hur och när utvärdering ska göras?

Det finns i nuläget inget ramverk för kvalitetssäkring av allianser av lärosäten, till exempel Europauniversitet, men i rådsrekommendationen föreslås att man ska utforska inrättandet av ett sådant. Behovsanalysen ska innehålla en utvärdering av huruvida ett sådant kvalitetsramverk kommer leda till minskad administrativ börda.

J.J. Uppsala universitet 09:57 AM

Hur tror ni att rådets beslut kring examen/examensmärkning kommer att påverka arbetet inom universitetsallianserna framöver? Blir impulsen att stärka eller minska fokus på den aspekten inom allianserna?

Fråga för SUHF...

A.O.W. Högskolan Kristianstad 09:59 AM

Tack för er presentation Robin och Jonas, jag funderar om man i diskussionen kring STEM och ingenjörsutbildning också pratar om vilka kompetenser snarare än yrken som vi behöver stärka genom hela utbildningssystemet?

Inom ramen för Kompetensunionen ligger också den s.k. handlingsplanen för grundläggande färdigheter. Den fokuserar på utvecklingen av just grundläggande, t.ex. matte och läsning. I själva STEM-planen presenteras därtill flera projekt som syftar till att utveckla STEM-utbildningarnas innehåll (se t.ex. s. 10: lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0089)

S.I. Chalmers 10:00 AM

I STEM-utbildningsplanen under Union of Skills, står uttryckligen att man ska verka mot en ”European Degree for Engineering”, hur tror ni att detta påverkas av rådets slutsatser om att inte inrätta European Degree utan snarare att en stegvis utveckling av märkningen, kommer ändå att pådriva frågan via den vägen (specifikt då för STEM utbildningar?)

Eftersom det inte finns något beslut om en europeisk examen innebär det att beslut om en sådan, oavsett inriktning, ligger i framtiden. Kommissionen beskriver i STEM-planen hur man vill arbeta mot en sådan examen på grundval av Europauniversiteten och pågående Erasmus+-piloter. Kommissionen beskriver också att man vill stödja utvecklingen av gemensamma program (inklusive en med en ev. europeisk examen) i strategiska STEM-ämnen, t.ex. AI och cybersäkerhet.

A-K.B. Stockholms universitet 10:02 AM

Policylab etableras 2026 nämndes. Ingår ev. en utlysning av Erasmus-medel under 2026 för att testa examensmärkning för gemensamma examensprogram vid t.ex. EU:erna?

Det kan vi inte svara på i nuläget.

M.K.W. Sveriges lantbruksuniversitet 10:03 AM

Inkluderar diskussionen/planarbetet de erfarenheter som finns med de yrkesexamina/utbildningar som har mycket fokus på ackreditering? exempelvis veterinärutbildningarna där EAEVES ackreditering är kraftigt styrande

Ja, frågor om ackreditering har varit en del av diskussionerna och kommer vara så även framgent.

Anonym deltagare 10:28 AM

Vad anser SFS om att vi i Sverige har lärosäten som haft Ifrågasatt kvalitetssäkringsuppgifter över 5 år och trots det inte initierats några extra Utbildningsutvärderingar från UKÄ?

Fråga till SFS...